

Högskolan Kristianstad

EXAMENSARBETE I PSYKOLOGI III
Våren 2012

Är lagöverträdande ungdomar mer impulsiva än laglydiga jämnåringar?

Författare

Driton Rama

Handledare

Öyvind Jörgensen

Tobias Johansson

Examinator

Ulf Holmberg

Är lagöverträdande ungdomar mer impulsiva än laglydiga jämnåringar?

Denna studie undersöker om det finns någon skillnad i impulsivitet mellan de ungdomar som begår brott och dem som inte gör det. Andra faktorer som undersöks är skillnader i spänningssökare personlighet och empati hos laglydiga och lagöverträdande ungdomar. Detta har undersökts genom en kvantitativ studie med laglydiga och lagöverträdande ungdomar. Ungdomsbrottslingars resultat från självskattningsformulär har jämförts med högpresterande och andra laglydiga ungdomar. Resultaten som kommit fram stöds inte av tidigare forskning då det finns inte någon skillnad i grad av självskattat impulsivitet mellan en grupp ungdomsbrottslingar och högpresterande eller andra laglydiga ungdomar. Dock fanns det signifikanta skillnader i graden av självskattat empati. Den blandade laglydiga gruppen hade högre empati än de andra grupperna. Det var inga signifikanta skillnader i självskattat empati mellan ungdomsbrottslingarna och naturprogram gruppen.

Nyckelord: Impulsivitet, ungdomsbrottslighet, empati, spänningssökare

I denna studie studeras om unga brottslingar tenderar att vara mer impulsiva än icke brottsliga ungdomar. De variabler som studeras i denna studie är; impulsivitet, spänningssökare/risktagare och empati. Studien skulle kunna visa om det finns några skillnader mellan de olika grupperna av ungdomar som är med i studien kring ovan nämnda variabler. Flertal studier har gjorts kring impulsivitet och dess koppling till brottsligt beteende. Psykoanalytiska teoretiker har betraktat ungdomsbrottslighet som ett uttryck för att tillfredsställa sina impulser och behov. Dock är en av de mest inflytelserika teorier gällande impulsivitet och brottsligt beteende från temperamentteorier (arousal), särskild Eysencks teorier om kriminalitet. (Luengo, Carrillo-De-La-Pena, Otero, & Romero, 1994)

Eysenck utvecklade ett mätinstrument som heter Eysenck Personality Questionnaire (Eysenck, Pearson, Easting & Allsop, 1985). EPQ har ansetts vara ett reliabelt och valid mått för bl.a. ungdomsbrottslighet och dess koppling till impulsivitet (Gordon & Egan, 2011). EPQ har varit ett passande mätinstrument för denna studie.

Flertal forskare har hittat bidragande faktorer som ökar sannolikheten för att en ungdom kan hamna i brottslighet och utanförskap. Enligt White, Moffitt, Caspi, Jeglum, Needles, & Stouthamer-Loeber (1994) finns det två olika typer av småbrottslighet bland unga. Det som hon kallar för sen debut *Adolcent-limited, AL* är ett antisocialt beteende som uppstår under puberteten och tonåren och är en vanligare och relativt tillfällig form av antisocialt beteende. Den andra sorten är mer ihållande och patologisk, vilket anses vara av livslångt antisocialt beteende, som kallas för *Life-Course-persistent, LCP*. Detta beteende är mer sällsynt och har sitt ursprung tidigt i livet hos barnet. (White et al 1994)

Skillnaden mellan LCP och AL typer ger viktiga insikter i brottsligt beteende. Henry, Caspi, Moffitt & Silva, (1996) visade att 50-60 % av alla brott som begåtts i USA kan kopplas till ca 5 % brottslingar som har ett LCP beteende, där man kan se att deras brottsbana började tidigare i livet. De andra 95 % brottslingar klassificeras som AL. Studier I USA och Nya

Zeeland har visat att LCP ungdomar kännetecknas av ett antal riskfaktorer, som exempelvis dåligt föräldraskap, impulsivitet och underskott i uppmärksamhet. (Carroll, Hemingway, Bower, Ashman, Houghton, & Durkin, 2006)

Ungdomar med hög impulsivitet har oftare visat sig engagera sig i riskbeteende än individer med låga nivåer av impulsivitet. (Carroll, Hemingway, Bower, Ashman, Houghton, & Durkin, 2006) Detta skulle kunna vara en förklaring till hur impulsivitet kan bidra till att viss personlighets typ upprätthåller ett lagöverträdande beteende hela livet.

Impulsivitet kan vara en bidragande faktor till att personer skapar ett antisocialt beteende på långsikt genom direkta och indirekta medel. Ett barn med begränsad impulsivitetskontroll kan framkalla brottsligt beteende, på grund av att det begränsar barnet att kontrollera sitt beteende och tänka långsiktigt på de framtida konsekvenserna av sitt beteende. Att inte kunna kontrollera sin impulsivitet kan störa barnets skolgång. Barn som gör dåligt ifrån sig i skolan, är mer benägna att tidigare avsluta sin formella utbildning och samla på sig socioekonomiska nackdelar. Brist på impulsivitet och förstärkningar av de belöningar som sker i samband med antisociala aktiviteter kan vara utlösande faktorer som kan direkt eller indirekt leda till stabil långsiktig antisocialt beteende. (White et al. 1994)

En annan del är avsaknad av empatisk förmåga, att känna med eller ha förståelse för hur en annan person eller varelses upplevelse värld kan se ut. Det har gjorts mycket studier om empati och man har definierat begreppet utifrån kognitiv eller affektiv perspektiv. Att förstå hur en annan människa känner har att göra med det kognitiva perspektivet, och det affektiva har och göra med att man upplever den andras känslor. De två perspektiven ligger till grund för empati och fångar in sympati istället för att skilja dem som två olika begrepp. (Ellis, 1982)

Bristande empati har fått stöd för att vara en faktor i utvecklingen av antisocialt beteende. I en studie fann man att ungdomsbrottslingar hade försenad eller avsaknad av empati i jämförelse med jämnåriga laglydiga ungdomar. Aggressiva ungdomsbrottslingar skattade signifikant lägre på empati än laglydiga ungdomar. Försök gjordes för att öka ungdomsbrottslingar empatinivå men misslyckades. Man fann att de lagöverträdande ungdomarnas empati inte ökade i samband med att de blev vuxna, men att de laglydigas däremot gjorde. (Ellis, 1982)

I en studie som gjordes i USA jämfördes socialt utsatta områden och mer välbärgade områden som människor lever i och om detta är förknippad till brottslighet. Där fann man att de områden som är mer socialt utsatta, hade mer brottslighet i alla statusgrupper, från småbrott till mer grövre brott. I de socialt utsatta områdena fann man också att ungdomarna var underpresterande till skillnad från ungdomar som lever i mer välbärgade samhällen, som är mer högpresterande. (Reiss & Rhodes, 1961)

Eysencks teori om brottslighet

Hans J. Eysencks teori har varit en av de mest inflytelserika inom detta område. (Ellison, 2006) Hans J. Eysenck skapade åren 1964-67, tre av den högre ordnings undersökningsdimensioner som kallas för; *extraversion* (social kompetens), *neuroticism* (empati) och *impulsivitet*. Många forskare har arbetat med att undersöka hur asocialt beteende är förknippat med olika personlighetstyper. Eysenck utvecklade även mätinstrument för att mäta personlighetsmått, Eysenck Personality Questionnaire (EPQ) (Eysenck och Eysenck, 1975).

Impulsivitet och risktagare personlighet har ansetts som stora faktorer som utgör extraversion skalan och därefter Eysenck Personality Questionnaire. Ungdomsbrottslingar har visat sig ha betydligt högre poäng på måttet impulsivitet jämfört med normala unga män. EPQ har visat sig också skilja tillförlitligt bland seriösa brottslingar, andra brottslingar och icke brottslingar. (Eysenck et al, 1985)

Personer med okontrollerad impulsivitet har ett antal kännetecken, som oförmåga att vänta på fördröjd tillfredsställelse, höga nivåer av beteendeaktivitet, kortlivade relationer och

antisocialt beteende. (Block, 1995) White et al, (1994) visade att impulsivitet i själva verket verkar vara relativt stabilt över ens livslängd. Personer som fick höga poäng på personlighets rapport för impulsivitet, tenderade att vara mer antisociala. Mätinstrument som utvecklats från personlighets metod, har syftat till att peka på tendensen att agera utan att tänka, att vara otålig och kanalisera impulser till handling. (White et al, 1994)

Termen extraversion är en av de delar som Eysenck utvecklade mellan åren 1964-67. Extraversion kan ge viktig inblick i hur brottslingars hjärna fungerar, samt hur detta kan kopplas till impulsivitet. Konceptet av extraversion E, har sitt ursprung från Pavlovs inlärningsteori. Eysencks teori var att, individer med låg kortikal upphetsning har ett behov att söka spänning och är mer risktagare, för att öka upphetsnings- nivån. Han hävdade att höga E-individer är understimulerade och kräver högre stimulering för att lära sig, och är därför mindre betingningsbenägna än låga E-individer. Eysenck påstod att människor har inlärningsfärdigheter som integreras i ett samvete och därigenom avstår från asocialt beteende. Han menade att brottslingar inte utvecklar ett samvete som kan göra detta. (Ellison, 2006)

De underegenskaper som hamnar under E- dimensionen innehåller delar som är nära förknippade med impulsivitet. Underegenskaperna för E är; sällskaplig, livlig, aktiv, bestämd, spänningssökare, sorglös, dominant, och äventyrlig. (Ellison, 2006)

Behavioristiskt tillvägagångssätt för att mäta impulsivitet. Impulsivitet har konceptualiserats som en form av okontrollerat beteende, som resulterar i brist på impulskontroll. (Gray, Owen, Davis, & Tsaltas, 1983) Föreslog två biologiskt baserade beteendemässiga system. Den ena är en beteendemässig inhibition system, BIS som verkar för att hämma beteendet hos personen och ser till att han reflekterar inför nya ledtrådar som kan ge straff eller irriterande oönskade belöningar. Det andra beteendemässiga aktiveringssystemet (BAS), som aktiverar beteende i signaler för belöning och flykt från straff. Grey et al, (1983) menar att impulsiva personer har en obalans mellan BIS och BAS, dvs. de ignorerar straffsignaler och ändrar inte aktivt sina gensvar i närvaro av belöning. Grey et al (1983) hävdade att personer med en dominerad BAS kan vara predisponerade för en psykopatisk personlighet. Beteendemässig impulsivitet har mätts på en mängd olika sätt. I en studie användes kortspels uppgift CPT, för att operationalisera ett okontrollerat svars stil. CPT är ett dataspel som är utformat för att skapa dominerande uppsättningar av svar som belöning och sedan para ihop de svaren som straff. Psykopater jämfört med kontrollgrupp, spelade längre och förlorade mer pengar. (Newman, Kosson, & Patterson, 1992)

Impulsivitet är en komponent av psykopati, som innebär brist i självbehärskning, samt agerande utan eftertanke. (Dåderman, 1999) En sådan neuropsykologisk funktion kan vara självkontroll, särskild impulskontroll.

Sammanfattningsvis så innebär den ovan nämnda studien att de personer som har ett svagare BIS och en starkare BAS system tenderar att ha en mer impulsiv beteendestil. BAS dominerade personer har svårare att kontrollera sina impulser och kan ignorera straffsignaler. Beteendet hos personer med stark BAS egenskap kan upplevas som negativt när de står inför val av belöning och straff. Ett exempel skulle kunna vara att denna person väljer en kortsiktigare belöning och missar att se långsiktiga och negativa konsekvenser av sitt beteende. (White et al, 1994)

Impulsivitet och dess koppling till brottslighet

Flera dimensioner i bristen på impulsivitet har förknippats med brottsligt beteende, inklusive kognitiva variabler. Som oförmåga att utöva hämmande kontroll och att ha tendens att reagera snabbt utan att tänka på grund av kognitiva skillnader i kognitivt tempo. (Carroll et al, 2006)

Systematiska observationer av patienter med förvärvade hjärnskador, har visat överensstämmande att egenkontroll beror på funktionen i de främre loba av hjärnan.

Frontalloben är ett säte för ”exekutiva funktioner”, såsom abstrakta resonemang, egenkontroll och självbehärskning. Neuropsykologer har också noterat, att vissa fall av skador på frontalloberna hos patienter, utvecklar en ”pseudo psykopatisk syndrom”, som kännetecknas av plötslig uppkomst av att upprätthålla laglydigt beteende. (White et al, 1994)

Andra förklaringar till personers livslånga brottsliga beteende, kan också ha sin förklaring i neuropsykologiska störningar som kan ha uppkommit under barndomen. Mycket forskning tyder alltså på att okontrollerad impulsivitet är relaterad med ett beteende som förknippas med gränsöverskridande handlingar och därmed brottslighet.

I ett experiment där personer hade sämre kontrollfunktioner i hjärnan, kunde man se att dessa var mer benägna att vara asociala till naturen. Individer med hög impulsivitet visade mindre noggrannhet och fattade snabbare beslut än individer med låg impulsivitet. De hävdade att detta utgör grunden för impulsiva beteenden såsom att snabbt fatta beslut och agera utan att tänka. (Carroll et al, 2006)

I en longitudinell studie med 400 pojkar som studerades för antisocialt beteende, kunde man bland annat se att personer med vissa hjärnskador bl.a. frontallobsskador är i större risk att uppvisa ett brottsligt beteende genom en hög grad av okontrollerad impulsivitet. Ett antal forskare menar att brottsligt beteende kan kopplas till dysfunktion i frontalloben, då impulsiviteten ökar och att se konsekvenser minskar. En anledning till detta har varit att ett laglydigt beteende har i vissa fall skiftat till ett lagöverträdande beteende och tvärtom vid uppkomst av hjärnskador. (White et al, 1994)

Sammanfattningsvis så har allvarlig och ihållande brottslighet hos ungdomar kännetecknats av ett antal riskfaktorer; som dåligt föräldraskap, låg impulsiv kontroll, underskott i uppmärksamhet och tillgång till friheter som alkoholkonsumtion och andra vuxna levnadsvanor. En annan del är bristen och avsaknaden av utvecklingsnivån på empati som ökar risken för att ungdomen hamnar i utanförskap på grund av svårigheter att känna med eller för andra och annat. Andra riskfaktorer kan vara neuropsykologiska störningar och nedsatt frontallobbs funktion hos barnet som gör att dessa ungdomar är mer impulsiva och har sämre förmåga att behärska sig själva och agera med eftertanke. Låg impulsiv kontroll hos ungdomen kan i längden leda till långsiktig brottsligt beteende genom att denne har svårt att kontrollera sina impulser och svårare att tänka på framtida konsekvenser. Bristen på impulsiv kontroll kan störa barnets skolgång och på lång sikt se till att denne skapar ett brottsligt beteende och hamnar i utanförskap.

Syfte och Hypoteser

Syftet med denna studie är att undersöka om självupplevd impulsivitet skiljer sig mellan lagöverträdande, laglydiga och högpresterande laglydiga ungdomar. Studien syftar även till att undersöka om variablerna spänningssökande och risktagande personlighet och empati skiljer sig mellan laglydiga och lagöverträdande ungdomar.

- H₁ Brottsgruppen kommer att skatta sig högre på impulsivitet i jämförelse med de två andra laglydiga grupperna.
- H₂ Brottsgruppen kommer att skatta sig högre spänningssökande än de andra grupperna.
- H₃ Brottsgruppen kommer att skatta sig lägre på empati i jämförelse med de två andra laglydiga grupperna.

Metod

Deltagare

Deltagarna i denna studie kommer från orter i södra Sverige. Urvalet består av 49 ungdomar varav 29 män och 20 kvinnor. Medelåldern var 19,12 och standardavvikelsen var 1,184. Data från gruppen med laglydiga ungdomar som är blandad inhämtades från 24 ungdomar med blandad bakgrund, sex kvinnor och 18 män. Dessa ungdomar går på olika program, men det finns även ungdomar som nyligen avslutat sin gymnasieutbildning och börjat arbeta. Den andra gruppen var 15 gymnasieelever, 10 kvinnor och fem män från högrepresterande gymnasieprogrammet naturvetenskap. Data för den tredje gruppen inhämtades från 10 institutionsplacerade ungdomar, sex män och fyra kvinnor från ett behandlingshem som är för ungdomar med ett kriminellt förflutet.

Högrepresterande ungdomar valdes från ett naturvetenskapligt program för att se om det finns några skillnader i nedannämnda variabler. Naturvetenskaps klass valdes för att de brottsliga ungdomarna antas vara mer skilt ifrån denna grupp i form av ett laglydigt och skötsamt beteende, det är då intressant att studera skillnader i impulsivitet om det finns några.

För att hitta informanter kontaktades beslutsfattare för behandlingshem och gymnasieskola via e-post. Pyramidmodellen som innebär att ta kontakt med den som sitter högst upp på en organisation och sedan få mandat till att komma in i dennes organisation. Arbeta uppifrån och ner i hierarkin, möjliggjorde att personal samarbetade väl då de fått order från sina chefer att göra det. Rektorn eller verksamhetsledare visste var i dennes organisation den aktuella studien kunde göras samt vilken personal som hade kontakt med informanterna. Steg två var telefonkontakt med de personer som arbetade operativt med ungdomarna; som lärare och behandlingspersonal. Den första gruppen kontaktades via föreningslivet samt via sociala medier som; facebook, msn och e-post.

Det kom inte in så många svar från ungdomsbrottslingarna som man hade lovat från institutioner och behandlingshem. Detta är en stor brist i studien då stickprovet från brottsgruppen är alltför litet.

Material

För att mäta impulsivitet, spänningssökare-personlighet och empatisk förmåga, användes items från EPQ, spänningssökare/risktagare personlighet, Impulsivitet och empati (Eysenck et al, 1985). Enkäten var indelad i tre delar. Första delen innehöll frågor om man anser sig vara impulsiv. Den andra delen innehöll frågor om empati. Tredje delen innehöll frågor kring hur mycket spänningssökare man anser sig vara. Enkäten bestod av 54 JA och NEJ frågor (se bilaga 2). Om ungdomen glömde att besvara någon av flervalfrågorna så sa programmet ifrån till den deltagande. Detta för att möjliggöra att alla frågor blev besvarade.

Tabell 1

Kännetecken för grupperna

Grupp	N	Medel ålder	Män	Kvinnor
1: Blandad	24	19,5	18	6
2: Natur	15	18,4	5	10
3: brottslingar	10	19	6	4

Procedur

Enkäten besvarades digitalt av ungdomarna, en lärare eller behandlingspersonal fanns i närheten för att se till att ungdomarna jobbade ostört och för att stödja ungdomarna om det skulle vara några otydligheter i enkäten. Ungdomarna fick i början av enkäten information om studiens innehåll samt dess upplägg. De blev informerade om att de skulle få utförligare

information om studien efter att de lämnat in sina svar (se bilaga 3). Informanterna fick också i början veta att deras svar behandlas anonymt och att det är frivilligt att delta (se bilaga 1).

Resultat

Medelvärden, standardavvikelse och antal svar från informanter finns i tabell 2. Deltagarna fick 1 poäng om de svarade JA och 0 poäng om de svarade NEJ. Dock fanns det 13 negationsfrågor av de 54 frågor som fanns med i enkäten. Negationsfrågorna omvändes där JA var lika med 0 poäng och NEJ lika med 1 poäng.

Tabell 2

Medelvärden och standardavvikelse för impulsivitet, spänningssökare, empati, ekonomisituation och hemmiljö

	Blandad			Natur-program			U-brottslingar		
	M	SD	n	M	SD	n	M	SD	n
Impulsivitet	8,2	3,22	24	9,93	3,22	15	9,9	3,41	10
Spänningssökare	11,3	2,58	24	11,7	3,65	15	12,1	2,96	10
Empati	12,4	2,91	24	9,8	3,48	15	9,5	2,95	10

Impulsivitet

En envägs mellangrupps ANOVA utfördes för att undersöka skillnader i impulsivitet hos ungdomarna, som mättes av Eysencks Impulsive Questionnaire (EPQ). Deltagarna kom från tre olika grupper; (Blandad: ungdomar med blandad bakgrund som går i skolan eller nyligen avslutat sin gymnasieutbildning). Naturgruppen: Ungdomar från gymnasieprogrammet naturvetenskap. Brottslingar: ungdomar från ett behandlingshem som är till för lagöverträdande unga). Analysen visade inga statistiskt signifikanta skillnader på $p > .05$ nivå för de tre olika grupperna: $F(2, 46) = 1,5, p = .238$. Effektstorleken, som räknades med eta squared, var .06.

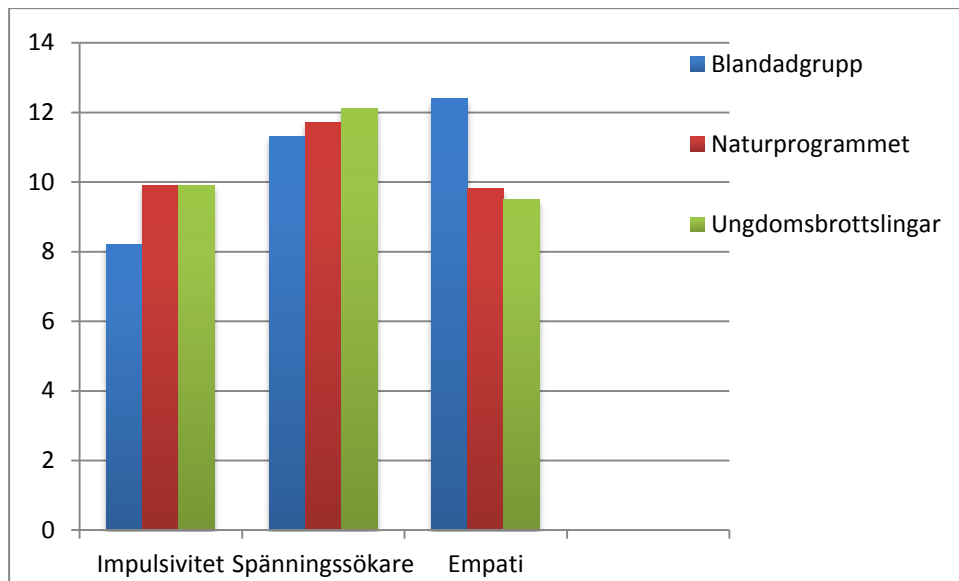
Skillnader i spänningssökare eller risktagare personlighet

Då spänningssökare personlighet är en underdimension av impulsivitet undersöktes detta genom frågor kring riskbetende. Det fanns dock inga signifikanta skillnader i en envägs mellangrupps ANOVA mellan grupperna på variabeln Spänningssökare $F(2, 46) = .28, p = .760$. Resultaten visade att grupperna inte skiljde sig signifikant åt angående spänningssökare personlighet.

Skillnader i empati

Det fanns signifikanta skillnader i en envägs mellangrupps ANOVA på variabeln empati $F(2, 46) = 4.7, p < .05$. För att undersöka närmre vilka grupper som skiljde sig åt på empati gjordes post-hoc jämförelser med Tukeys HSD test. Blandade gruppen skiljde sig signifikant åt från de andra grupperna ($p < .05$). Grupp blandad skattade sig högst på empati ($M = 12.38, SD = 2.9$) och naturgruppen mellan de två grupperna ($M = 9.8, SD = 3.48$), ungdomsbrottslingarnas medelvärde skattades mellan dessa ($M = 9.5, SD = 2.95$) (se Figur 3).

Resultaten som kom fram i studien gav inte stöd till studiens hypoteser. Det fanns inga signifikanta skillnader i upplevd impulsivitet eller spänningssökare personlighet. De enda signifikanta skillnaderna var i upplevd empati, där de laglydiga blandade gruppen skattade signifikant högre på empati än brottsgruppen och den laglydiga naturgruppen.

Figur 3

Stapeldiagram med medelvärden för de olika variablerna för grupperna.

Diskussion

Hypoteserna var att ungdomsbrottslingar är mer impulsiva, har ett starkare spänningsbehov och är mindre empatiska än laglydiga ungdomar. Det var inga signifikanta skillnader i impulsivitet, då naturgruppen skattade lika högt. Hypoteserna fick inte stöd i denna studie då det inte är signifikanta resultat. Det finns dock små skillnader som pekar åt den riktningen som hypoteserna ställdes. Ungdomsbrottslingarna skattade högre på spänningssökare eller risktagare personlighet och lägre på empati än de andra grupperna. När det gällde impulsivitet så skattade ungdomsbrottslingarna högre än den blandade gruppen men fick likadana poäng som de högpresterande ungdomarna från naturprogrammet. Huvudhypotesen som var att ungdomsbrottslingar skulle vara mer impulsiva än laglydiga ungdomar visade inte större skillnad mellan grupperna. Det fanns inga signifikanta skillnader kring hypotesen att ungdomsbrottslingar skulle ha ett starkare spänningsbehov än laglydiga ungdomar. Tidigare fynd har visat att ungdomar med låg impulsivitet kan framkalla ett brottsligt beteende genom att ungdomen har svårt att kontrollera sitt beteende och missar att se långsiktiga konsekvenser av sitt beteende. De ungdomar som hade låg impulsivitet har uppvisat ett större spänningsbehov som lett till lagöverträdande beteende. Ett annat fynd är att avsaknad eller försenad empati kan vara en faktor som kan utlösa antisocialt beteende. En annan faktor som nämns tidigare i rapporten, kring bostadsområde och att det kan vara en bidragande faktor till att man får ett lagöverträdande beteende eller ett högpresterande beteende. Det ska då nämnas att dessa studier många gånger har varit longitudinella och haft många personer i sina undersökningar vilket brister i denna undersökning.

I denna studie fann man signifikanta skillnader på en av faktorerna mellan grupperna. Ungdomarna från den blandade gruppen hade signifikant högre empati än de två andra grupperna. De som skattade lägst på empati var ungdomsbrottslingarna, men det var ingen signifikant skillnad mot naturprogrammet. Då studien inte har hög power på grund av få deltagare så är det svårt att säga hur stark denna koppling verkligen är.

Då uppskattat impulsivitet inte var en faktor som visades vara signifikantskilt mellan lagöverträdande ungdomar och laglydiga ungdomar, kan det tänkas att ungdomsbrottslighet påverkas av andra faktorer. Det som skiljer ungdomsbrottslingarna mot de laglydiga i form av impulsivitet skulle kunna vara deras förmåga att kontrollera sin impulsivitet. Grey et. al. (1983) menade att BAS- dominerande personer har svårigheter att kontrollera sin impulsivitet och ignorerar straffsignaler som visar långsiktiga negativa konsekvenser av ett beteende. Ungdomsbrottslingarna väljer de kortsiktiga belöningar och ignorerar straffsignaler som resulterar i långsiktiga negativa konsekvenser enligt denna teori. Det skulle stämma även med Eysencks teori om att ungdomsbrottslingar har sämre förmåga på att vänta på fördröjd tillfredsställelse. Enligt denna teori kan det tänkas att ungdomsbrottslingar och laglydiga ungdomar är lika impulsiva, men skillnaden är att de laglydiga ungdomarna kan se de negativa konsekvenserna av ett kortsiktigt beteende. Ungdomarna i studien har skattat sitt beteende men de har inte fått skatta kring deras förmåga att kontrollera sin impulsivitet som skulle kunna vara en annan brist i studien.

En annan studie visade att ungdomar som har ett brottsligt beteende kan enligt White et al, (1994) bero på hjärnskador hos ungdomen. Dysfunktion i frontalloben gör att personen inte kan kontrollera sin impulsivitet och inte har förmåga att använda sitt konsekvenstänkande i lika hög grad som laglydiga ungdomar.

Det kan också tänkas att ungdomar med hjärnskador utvecklar mer av skadeglädje än empati, och är mer benägna att ha ett lagöverträdande beteende. Enligt Carroll m.fl. (2006), har aggressiva ungdomar svårare att öka sin empatiska förmåga än icke aggressiva ungdomar. Blandningen av aggressivitet och impulsivitet skulle kunna öka risken för att ungdomen får ett brottsligt beteende. Ungdomen skulle kunna ha svårt att använda sin empatiska förmåga genom att den inte kan känna med eller för andra och annat och på så sätt inte har möjlighet att se konsekvenserna av sitt brottsliga beteende.

En annan riskfaktor för ungdomsbrottslighet kan vara att ungdomar inte har trygga närvarande föräldrar utan tvingas ha mer vuxna levnadsvanor än andra jämnåringar. Tillgång till tidigt vuxna levnadsvanor kan öka risken för att ungdomen hamnar i brottslighet genom spänningssökning, alkoholkonsumtion och avsaknad av struktur från föräldrar. (Carroll et al, 2006)

White et al, (1994) menar att hjärnskador, låg impulsivitet, spänningsbehov och dåligt föräldraskap ökar sannolikheten till att en ungdom skapar ett lagöverträdande beteende. De resultat som kom fram i denna studie överensstämmer inte med den forskning som finns kring ungdomsbrottslighet och dess koppling till impulsivitet, spänningssökare personlighet eller avsaknad av empati. Dock ska man tänka på att stickprovet från lagöverträdande ungdomar i denna studie inte är stor och detta påverkar studiens power negativt. Det var endast 10 st. försökspersoner som representerade brottsgruppen. Fler personer i brottsgruppen hade ökat studiens power och man hade därigenom fått en rättvisare bild av skillnaderna mellan laglydiga och lagöverträdande ungdomar.

Framtida forskning

Sambandet mellan impulsivitet och känsla av hopplöshet hos ungdomarna skulle vara intressant att studera i framtiden. Skulle det kunna vara så att lagöverträdande ungdomar är mer impulsiva när de känner att de inte har mycket att förlora till skillnad från sina andra kamrater? Högrepresterande ungdomar bor kanske i mer välbärgade områden och statusen kan se annorlunda ut där, där brottslighet har lägre status och högrepresterande som studier har högre. De laglydiga kan uppleva att de har mycket att förlora och däremot kontrollerar sin impulsivitet, till skillnad mot lagöverträdande ungdomar som kan uppleva att de inte har något att förlora och därigenom inte lika motiverade att kontrollera sin impulsivitet. Har man inget av värde så har man inte mycket att förlora och har därför mer råd med att vara impulsiv.

Detta skulle förklara varför de laglydiga ungdomarna i denna studie inte har ett brottsligt beteende, men att de har lika hög impulsivitet.

En annan tanke skulle vara att studera kring okontrollerad impulsivitet till skillnad från medveten impulsivitet? Är det så att de högpressterande har lika hög grad av impulsivitet men att de är medvetna om den och kan kontrollera den?

Det kan tänkas att resultaten hade sett annorlunda ut i studien om stickprovet hade varit större från brottsgruppen. Detta skulle vara av intresse i framtida studier.

Referenser

- Block, J. (1995). On the Relation Between IQ, Impulsivity, and Delinquency: Remarks on the Lynam, Moffitt, and Stouthamer-Loeber (1993) Interpretation. *Journal of Abnormal Psychology, 104* (2), 395-398.
- Carroll, A., Hemingway, F., Bower, J., Ashman, A., Houghton, S., & Durkin, K. (2006). Impulsivity in Juvenile Delinquency: Differences Among Early-Onset, Late-Onset, and Non-Offenders. *Journal of Youth and Adolescence, 35* (4), 519-529.
- Dåderman, A. M. (1999). Differences between severely conduct-disordered juvenile males and normal juvenile males: the study of personality traits. *Personality and Individual Differences, 26* (5), 827-845.
- Ellis, P. L. (1982). Empathy: A Factor in Antisocial Behavior. *Journal of Abnormal Child Psychology, 10* (1), 123-134.
- Ellison, C. M. (2006). A quantitative review of the relations between the "Big 3" higher order personality dimensions and antisocial behavior. *Journal of Research in Personality, 40* (3), 250-284.
- Eysenck, S.B.G., Pearson, P. R, Easting, G. & Allsop, J. F. (1985). Age norms for Impulsiveness, Venturesomeness and Empathy in adults. *Journal of Abnormal Psychology, 6* (5), 613-619.
- Gordon, V. & Egan, V. (2011). What self-report impulsivity measure best postdicts criminal convictions and prison breaches of discipline? *Psychology, Crime & Law, 17* (4), 305-318.
- Gray, J. A., Owen, S., Davis, N., & Tsaltas, E. (1983). Psychological and physiological relations between anxiety and impulsivity. The biological bases of sensation seeking, impulsivity, 181-222.
- Henry, B., Caspi, A., Moffitt, T. E., & Silva, P. A. (1996). Temperamental and familial predictors of violent and nonviolent criminal convictions. *Devel. Psychol, 32* (4), 614-623.
- Luengo, M. A., Carrillo-De-La-Pena, M., Otero, J., & Romero, E. (1994). A Short-Term Longitudinal Study of Impulsivity and Antisocial Behavior. *Journal of Personality and Social Psychology, 66* (3), 542-548.
- Lewis, M., Scott, J., & Frangou, S. (2009). Impulsivity, personality and bipolar disorder. *European Psychiatry, 24* (7), 464-469.
- Newman, J. P., Kosson, D. S., & Patterson, C. M. (1992). Delay of gratification in psychopathic and nonpsychopathic offenders. *Journal of Abnormal Psychology, 101* (4), 630-636.
- Romero, E., Luengo, A. M., Carrillo De-La-Pena, T. M., & Otero-Lopez, J. M. (1994). The Act Frequency Approach to the study of Impulsivity. *European Journal Of Personality, 8* (2), 119-133.
- Reiss, J. A. & Rhodes, L. A. (1961). The Distribution of Juvenile Delinquency in the Social Class Structure. *American social review, 26* (5), 720-732.
- White, J. L., Moffitt, T. E., Caspi, A., Jeglum, D. B., Needles, D. J., & Stouthamer-Loeber, M. (1994). Measuring Impulsivity and Examining Its Relationship to Delinquency. *Journal of Abnormal Psychology, 103* (2), 192-205.

Bilaga 1 – Information till deltagarna innan de påbörjade svara på enkäten.

Välkommen!

Instruktion: Var snäll och svara på frågorna genom att kryssa i ”Ja” eller ”Nej”. På någon fråga kommer du behöva skriva ditt svar. Det finns inga rätta eller fel svar. Arbeta snabbt och tänk inte för länge på den exakta innebörden av frågorna.

Studien kräver att du är seriös och att du jobbar ostört. Studien handlar om hur du skulle reagera i olika situationer. Totalt är det 59 frågor som du ska svara på. Det är lätta frågor och bör ta 5-20 min att slutföra studien.

(formuläret upptäcker automatiskt om du missat att fylla i något svar när du går vidare, fyll då i det du missat och gå sedan vidare). Alla svar behandlas anonymt och det är helt frivilligt att delta. Efter du har slutfört studien och skickat in dina svar, kommer mer utförlig information om själva studien.

Tack för din medverkan! Driton Rama, Högskolan Kristianstad, Dritonrama@live.se

Bilaga 2 – JA och NEJ frågor som informanterna fick skatta.

Empati:

3. Skulle du kunna tycka synd om en ensam främling? *
5. Blir du ofta känslomässigt engagerad i dina vänners problem? *
8. Gör olyckliga människor som tycker synd om sig själva dig irriterad? (N)
11. Kan du bli nervös när andra i din omgivning blir nervösa? *
14. Tycker du att det är löjligt att människor gråter av lycka? (N)
16. Påverkas ditt känslotillstånd/humör starkt av de personer du umgås med? *
19. Påverkar det dig mycket när en av dina vänner verkar vara ledsen? *
22. Blir du djupt känslomässigt engagerad med en karaktär i en film, föreställning eller novell? *
24. Blir du väldigt irriterad när du ser någon gråta? (N)
26. Kan du ibland känna att andras glädje smittar av sig? *
31. Kan du ta beslut utan att bry dig om andra människors känslor? (N)
34. Blir du mer irriterad än sympatisk ("tycka synd"), när du ser någon gråta? (N)
39. Tycker du om att se människor öppna presenter? *
42. Skulle du känna att det var jättejobbigt att berätta dåliga nyheter för någon? *
47. Kan du bli mycket engagerad i dina vänners problem? *
53. Tycker du synd om jätteblyga människor? *
54. Är du glad när du är med en grupp glada människor och ledsen när andra är dystra? *
56. Kan du föreställa dig hur det skulle kännas att vara mycket ensam? *
57. Bekymrar det dig när andra oroar sig och betar sig oroligt? *

Impulsivitet:

7. Brukar du ofta göra impulsköp? *
9. Brukar du generellt göra och säga saker utan att tänka efter? *
12. Brukar du vanligtvis hamna i trubbel för att du gör saker utan att tänka efter? *
17. Är du en impulsiv person? *
20. Brukar du vanligtvis tänka noga innan du gör något? (N)
23. Gör du ofta saker för att det känns rätt för stunden? *
27. Brukar du för det mesta prata utan att tänka efter? *
28. Brukar du vanligtvis bli inblandat i saker som du senare önskar du kunde ta dig ur? *
29. Kan du bli "indragen" av nya spännande idéer, som du inte misstänker att det är något lurrt med? *
33. Behöver du använda självkontroll- tekniker för att hålla dig själv från trubbel? (N)
35. Skulle du hålla med om att; allt som är njutningsbart är olagligt och omoraliskt? *
37. Blir du ofta förvånad över att människor reagerar på vad du säger och gör? *
40. Tycker du att en utekväll blir som bäst när den är oplanerad? *
44. Brukar du arbeta snabbt, utan att ta dig tid och leta efter fel? *
45. Skiftar du ofta intressen? *
46. Innan du bestämt dig för något, brukar du tänka på alla för och nackdelar? (N)
51. Brukar du vilja "sova på saken" innan du tar ett beslut? (N)
52. När människor skriker på dig, brukar du då skrika tillbaka? *
55. Har du oftast lätt för att bestämma dig? *

Spänningsökare:

1. Skulle du njuta av att åka vattenskidor? *
2. Brukar du vanligtvis hålla dig till saker som du vet är pålitliga än att chansa och hitta något bättre? (N)
4. Njuter du av att ta risker? *
6. Skulle du njuta av att hoppa fallskärm?
13. Tycker du att "lifita" är ett farligt sätt att resa på? (N)
15. Tycker du om att dyka från en trampolin
18. Är du öppen för nya och spännande upplevelser även om de är skrämmande och okonventionella? *
21. Skulle du vilja lära dig flyga ett flygplan? *
30. Har du svårt att förstå människor som riskerar sitt liv genom att bergsklättra? (N)
32. Tycker du ibland om att göra saker som är lite skrämmande? *
36. Brukar du vanligtvis föredra att gradvis gå in i kallt havsvatten än att direkt dyka i? (N)
38. Skulle du njuta av upplevelsen att åka skidor nerför en stark bergssluttning? *
41. Skulle du vilja dyka? *
43. Skulle du njuta av att köra snabbt? *
48. Skulle du vilja utforska grottor? *
50. Skulle du avskräckas om ett jobb innebar lite fara? (N)

Bilaga 3 – Information om studiens helhet efter att deltagarna lämnat in svaren.

Dina svar är inskickade. Tack för din medverkan!

Här följer en mer komplett sammanfattning av studien i sin helhet.

En forskare vid namn; Hans J, Eysenck arbetade med att utveckla instrument för att mäta personlighetsmått. Ett mätinstrument fick namnet ”Eysenck Personality Questionnaire” (EPQ).

Jag har valt att använda en del av den enkäten som ett mätverktyg för min C-uppsats.

Denna studie är tänkt att testa en del av Eysencks EPQ- skala: För att se vilka skillnader det finns mellan de grupper i denna studie i faktorerna som nämns nedan. I studien mäter jag för varje person, hur mycket de olika bedömningarna av en själv varierar mellan olika faktorer (Impulsivitet, Empati, Risktagar- personlighet, Framtidsförutsägelse). Enligt EPQ så ska deltagare i gruppen Lagöverträdare uppvisa högre impulsivitet i självbedömningar mellan de olika faktorerna. Anledningen är att impulsivitet kan vara en bidragande faktor till brottslighet.

Eysencks Personality Questionnaire har haft stort inflytande i forskningen kring hur missköt-sam beteende är förknippad med olika personlighetstyper. Eysencks teori har varit en av de mest inflytelserika inom detta område.

Ungdomar från olika grupper kommer att jämföras utifrån EPQ- skalan. Tanken med insamlingen av alla svar som jag får från grupperna är att; detta ska utmynna i en C-uppsats, för Kristianstads Högskola.

Tack återigen!

Kontaktuppgifter: Dritonrama@live.se

Handledare: Oyvind.Jorgensen@hkr.se & Tobias.Johansson@hkr.se